คู่มือการสำรวจสภาพความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ โดยใช้ ESPReL Checklist

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) อาคารเคมี 2 ชั้น 1 ห้อง 110 ถ.พญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ 02-218-5222 (ธุรการ) 02-218-5213 หรือ 02-218-5227 (วิชาการและบริการ) โทรศัพท์มือถือ 099-132-6622 เว็บไซต์ www.shecu.chula.ac.th อีเมล shecu@chula.ac.th LINE ID : Shecu.chula www.facebook.com/shecu2560

ESPReL Checklist ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

http://www.esprel.labsafety.nrct.go.th/book.asp

ESPReL : 1 การบริหารระบบการจัดการความปลอดภัย

วัตถุประสงค์เพื่อประเมินความจริงจังตั้งแต่ระดับนโยบายที่เห็นความสำคัญของงานด้านความปลอดภัยของ ห้องปฏิบัติการ จึงควรมีข้อมูลระดับนโยบาย/แผนงานทั้งเชิงโครงสร้างและการกำหนดผู้รับผิดชอบ รูปธรรมของผลผลิตในด้านนี้ อาจมีได้ตั้งแต่คำสั่ง ประกาศแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และ/หรือ แผนปฏิบัติที่ได้มาจากกระบวนการพิจารณาร่วมกัน

มี Checklist 4 ข้อ

- มีนโยบายด้านความปลอดภัย
- มีแผนงานด้านความปลอดภัย
- มีระบบโครงสร้างการบริหารสนับสนุน
- มีเจ้าหน้าที่/ผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย

ESPReL: 2 ระบบการจัดการสารเคมี

เพื่อประเมินสถานภาพการจัดการสารเคมีในห้องปฏิบัติการ มองถึงการมีระบบการจัดการสารเคมีที่ดีภายใน ห้องปฏิบัติการ ทั้งระบบข้อมูล การจัดเก็บ การเคลื่อนย้ายสารเคมี และการจัดการสารที่ไม่ใช้แล้ว ที่สามารถติดตามความ เคลื่อนไหวของข้อมูลสารเคมี และควบคุมความเสี่ยงจากอันตรายของสารเคมี หัวใจสำคัญของการจัดการสารเคมีในอันดับแรก คือ "สารบบสารเคมี" หากปราศจากสารบบสารเคมีซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นแล้ว การบริหารจัดการเพื่อการทำงานและการรับมือสารเคมี อย่างถูกต้องจะเกิดไม่ได้ ข้อมูลสารเคมีเมื่อประมวลจัดทำรายงานเป็นระยะๆ ก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการความเสี่ยง การแบ่งปันสารเคมี รวมทั้งการใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ และจัดสรรงบประมาณด้วย

มี Checklist 55 ข้อ

- การจัดการข้อมูลสารเคมี (8 ข้อ)
- การจัดเก็บสารเคมี (35 ข้อ)
- การเคลื่อนย้ายสารเคมี (12 ข้อ)

ESPReL : 3 ระบบการจัดการของเสีย

เป็นการประเมินสถานภาพการจัดการของเสียภายในห้องปฏิบัติการ ทั้งระบบข้อมูล การจำแนกและการเก็บ เพื่อรอการ กำจัด/บำบัด ซึ่งสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของของเสีย ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ การประเมินความ เสี่ยงจากอันตรายของของเสีย ตลอดจนการจัดเตรียมงบประมาณในการกำจัด

มี Checklist 29 ข้อ

- การจัดการข้อมูลของเสีย (7 ข้อ)
- การจัดเก็บของเสีย (15 ข้อ)
- การลดการเกิดของเสีย (4 ข้อ)
- การบำบัดและกำจัดของเสีย (3 ข้อ)

ESPReL : 4 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ

เป็นการประเมินถึงความสมบูรณ์เหมาะสมของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ อุปกรณ์และเครื่องมือภายใน ห้องปฏิบัติการ ที่จะเอื้อต่อความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ และเป็นปัจจัยที่จัดให้สมบูรณ์เต็มที่ได้ยาก เนื่องจากอาจเป็น โครงสร้างเดิม หรือการออกแบบที่ไม่ได้คำนึงถึงการใช้งานในลักษณะห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ ข้อมูลที่ให้สำรวจในรายการสำรวจ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม ดูพื้นที่การใช้งานจริง วัสดุที่ใช้ ระบบสัญจร ระบบไฟฟ้า ระบบระบายอากาศ ระบบสาธารณูปโภค และระบบฉุกเฉิน

มี Checklist 48 ข้อ

- งานสถาปัตยกรรม (12 ข้อ)
- งานสถาปัตยกรรมภายใน: เครื่องมือ อุปกรณ์ (6 ข้อ)
- งานวิศวกรรมโครงสร้าง (4 ข้อ)
- งานวิศวกรรมไฟฟ้า (10 ข้อ)
- งานสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม (3 ข้อ)
- งานระบายอากาศ และปรับอากาศ (4 ข้อ)
- งานฉุกเฉินและระบบติดต่อสื่อสาร (9 ข้อ)

ESPReL : 5 ระบบป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย

การจัดการด้านความปลอดภัยเป็นหัวใจของการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย ที่มีลำดับความคิดตั้งต้นจากการกำหนด ได้ว่าอะไรคือปัจจัยเสี่ยง ผู้ปฏิบัติงานต้องรู้ว่าใช้สารใด คนอื่นในที่เดียวกันกำลังทำอะไรที่เสี่ยงอยู่หรือไม่ ปัจจัยเสี่ยงด้าน กายภาพคืออะไร มีการประเมินความเสี่ยงหรือไม่ จากนั้นจึงมีการบริหารความเสี่ยงด้วยการป้องกัน หรือการลดความเสี่ยง รวมทั้งการสื่อสารความเสี่ยงที่เหมาะสม คำถามในรายการสำรวจ จะช่วยกระตุ้นความคิดได้อย่างละเอียด สร้างความตระหนักรู้ ไปในตัว รายงานความเสี่ยงจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงบประมาณ เพราะสามารถจัดการได้บนฐานของข้อมูลจริง ความ พร้อมและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน อยู่ภายใต้หัวข้อการจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นมาตรการป้องกัน เช่น การมีผังพื้นที่ใช้ สอย ทางออก อุปกรณ์เครื่องมือสำหรับเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งการมีแผนป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งหมายถึงการจัดการ เบื้องต้นและการแจ้งเหตุ ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยโดยทั่วไปเป็นการกำหนดความปลอดภัยส่วนบุคคล และระเบียบปฏิบัติขั้น ต่ำของแต่ละห้องปฏิบัติการ

มี Checklist 19 ข้อ

- การบริหารความเสี่ยง (9 ข้อ)
- การเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (6 ข้อ)
- ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยโดยทั่วไป (4 ข้อ)
 - อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยส่วนบุคคล
 - ระเบียบปฏิบัติของแต่ละห้องปฏิบัติการ

ESPReL : 6 การให้ความรู้และการอบรม

การสร้างความปลอดภัยต้องมีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความรู้พื้นฐานที่เหมาะสม จำเป็น และ อย่างต่อเนื่องต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีบทบาทต่างกัน ถึงแม้องค์กร/หน่วยงานมีระบบการบริหารจัดการอย่างดี หากบุคคลในองค์กร/ หน่วยงานขาดความรู้และทักษะ ขาดความตระหนัก และเพิกเฉยแล้ว จะก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่างๆ ได้ การให้ ความรู้ด้วยการฝึกอบรมจะช่วยให้ทุกคนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ หรือทำงานเกี่ยวข้องกับสารเคมีได้อย่าง ปลอดภัย และลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติภัยได้

มี Checklist 5 ข้อ

การให้ความรู้แก่บุคลากรในทุกระดับ เพื่อ

- ให้ตระหนักถึงอันตราย/ความเสี่ยง
- ทราบถึงวิธีการป้องกัน

ESPReL: 7 การจัดการข้อมูลและเอกสาร

การเก็บข้อมูลและการจัดการทั้งหลายหากขาดซึ่งระบบการบันทึกและคู่มือการปฏิบัติงาน ย่อมทำให้การปฏิบัติขาด ประสิทธิภาพ เอกสารที่จัดทำขึ้นในรูปแบบรายงานต่างๆ ควรใช้เป็นบทเรียนและขยายผลได้ ระบบเอกสารจะเป็นหลักฐานบันทึก ที่จะส่งต่อกันได้หากมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ และเป็นการต่อยอดของความรู้ในทางปฏิบัติ ให้การพัฒนาความปลอดภัยเป็นไปได้ อย่างต่อเนื่อง

มี Checklist 2 ข้อ

- ระบบการจัดการข้อมูลและเอกสาร
- เอกสารที่ควรมีให้ห้องปฏิบัติการ เช่น คู่มือ, ข้อแนะนำความ ปลอดภัย, SOP ฯลฯ

ประโยชน์จากการทำ ESPReL Checklist

- ได้สำรวจสภาพความปลอดภัยห้องปฏิบัติการด้วยตนเอง
- ทราบสถานภาพองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน
- ทราบจุดอ่อนแต่ละด้าน
- ได้แนวทางการพัฒนากิจกรรมเพื่อยกระดับความปลอดภัย ที่เหมาะสม
- ฯลฯ

Gap Analysis (การวิเคราะห์ช่องว่างของความปลอดภัย)

70-100 % การบริหารระบบฯ, การจัดการข้อมูลสารเคมี, การจัดเก็บของเสีย, ข้อปฏิบัติทั่วไปในห้องปฏิบัติการ

1. การบริหารระบบการจัดการความปลุลดภัย 2.1: การจัดการข้อมูลสารเคมี 2.2: การจัดเก็บสารเคมี 2.3: การเคลื่อนย้ายสารเคมี 3.1: การจัดการข้อมูลของเสีย 3.2 การจัดเก็บของเดีย 3.3: การกำจัดของเดีย 3.4: การลดการเกิดของเลีย 4.1. งานสถาปัตยกรรม 4.2: งานสถาปัตยกรรมภายใน: ครุภัณฑ์/ เฟอร์นิเจอร์/เครื่องมือและอุปกรณ์ 4.3: งานวิศวกรรมโครงสร้าง 4.4 งานวิศวกรรมไฟฟ้า 4.5: งานวิศวกรรมสุขาภิบาลและสิ่งแวคล้อม 4.6: งานวิศวกรรมระบบระบายอากาศ และปรับอากาศ 4.7: งานระบบจุกเฉินและระบบติดต่อสื่อสาร 5 1 การปรีหารความเสียง 5.2: การเตรียมความพร้อม/ตอบโต้กรณีฉกเฉิน 5.3: ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยโดยทั่วไป 6: การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความ ปดอดภัยในห้องปฏิบัติการ 7: การจัดการข้อมูลและเอกสาร

ตัวอย่างข้อมูลการสำรวจสภาพห้องปฏิบัติการด้วยตนเองเปรียบเทียบตามเวลา

ตัวอย่างข้อมูลการสำรวจสภาพห้องปฏิบัติการด้วยตนเองเปรียบเทียบตามเวลา

เปอร์เซ็นต์คะแนนของแต่ละหัวข้อ

คำแนะนำการสำรวจสภาพความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ

- ผลการสำรวจสภาพความปลอดภัยจะได้ประโยชน์สูงสุด สมาชิกในห้องปฏิบัติการทุกคนทุกระดับต้องร่วมกันทำ ความเข้าใจและลงความเห็นร่วมกันในการตอบคำถามแต่ละข้อโดยตอบคำถามในกระดาษเป็นชุดเดียวกันแล้ว จึงบันทึกข้อมูลลงเว็บไซต์ (http://esprel.labsafety.nrct.go.th) ภายหลัง การบันทึกข้อมูลลงเว็บไซต์อาจ ทำพร้อมกันหลายคนได้ โดยแต่ละคนทำแต่ละองค์ประกอบ
- อ่านคำอธิบายประกอบการกรอก checklist เพื่อให้ทราบ ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความหมายของแต่ละ ข้อที่จะใช้ในการสำรวจสภาพให้ชัดเจนเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงกับความจริงมากที่สุด สำหรับความรู้และ ตัวอย่างเพิ่มเติมได้นำไปแสดงไว้ในภาคผนวก
- เลือกคำตอบในรายการสำรวจ (checklist) โดยทำเครื่องหมาย "✓" ในช่องว่างด้านขวามือ คำตอบในรายการสำรวจ มี 3 แบบ คือ
 - "ใช่ /ไม่ใช่"

"ใช่" หมายถึง ทำได้ครบถ้วนตามรายการข้อนั้น

"ไม่ใช่"หมายถึง ทำได้ไม่ครบถ้วนตามรายการข้อนั้น

- "ไม่เกี่ยวข้อง" หมายถึง รายการข้อนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการนี้ เช่น รายการ เกี่ยวกับการเก็บถังแก๊สออกซิเจน ถ้าห้องปฏิบัติการไม่มีการใช้แก๊สออกซิเจน สามารถเลือกคำตอบ "ไม่ เกี่ยวข้อง" ได้
- "ไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูล" หมายถึง ไม่แน่ใจว่าใช่หรือไม่ใช่ หรือทราบว่า ใช่แต่ไม่มีข้อมูล เช่น การไม่มี ข้อมูลเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับพื้นผิวทางเดิน เป็นต้น

คำแนะนำการสำรวจสภาพความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ

- กรณีตอบว่า "ไม่เกี่ยวข้อง" ต้องระบุเหตุผลด้วย มิฉะนั้นจะถือว่าคำตอบคือ "ไม่ใช่" เช่น รายการเกี่ยวกับ ถังออกซิเจนในข้อ 3 ต้องระบุเหตุผลด้วยว่า ไม่มีการใช้แก๊สออกซิเจนในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น
- ในกรณีที่ตอบว่า "ใช่" หรือ "มี" ต้องระบุหลักฐานยืนยัน เช่น ชื่อเอกสาร ชื่อผู้รับผิดชอบ และวิธีการ ดำเนินการ เป็นต้น หากไม่ระบุหลักฐาน จะถือว่าคำตอบในข้อนี้ คือ "ไม่ใช่" หรือ "ไม่มี"
- กรอกข้อมูลที่ได้ในข้อ 3-5 ลงใน http://esprel.labsafety.nrct.go.th เพื่อทำการประมวลผลสถานภาพ ความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ โดยพิจารณาความถี่ที่ได้จากการสำรวจในแต่ละหัวข้อ เพื่อดูว่า ห้องปฏิบัติการของตนเองมีสภาพอย่างไรในแต่ละองค์ประกอบ (7 องค์ประกอบ)
- 8. ข้อที่มีเครื่องหมาย 🗸 กำกับอยู่ หมายถึง เป็นข้อที่มีความสำคัญและต้องทำก่อน

การประมวลผลให้น้ำหนักกับคำตอบที่มีเหตุผลประกอบ ดังนั้นการตอบว่า "ใช่" โดยไม่มีเหตุผล หรือเหตุผลไม่ เหมาะสม จะเทียบเท่ากับคำตอบว่า "ไม่ใช่" ดังนั้น ผลการสำรวจความปลอดภัยที่ใกล้สภาพความเป็นจริงมาก ที่สุด จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงที่จุดอ่อน ส่วนผลสำรวจที่อาจดูดีแต่ห่างไกลจากความเป็นจริงจะไม่ เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการเลย

ขั้นตอนการใช้งานระบบ ESPReL Checklist

การลงทะเบียน

) 1. ลงทะเบียนได้ที่ <u>http://esprel.labsafety.nrct.go.th</u>

โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย Enhancement of Safety Practice of Research Laboratory in Thailand

หน้าแรก	แนะนำโครงการ	ESPReL Checklist	ข้อมูลห้องปฏิบัติการ	คำอธิบายการกรอก Checklist	เอกสารเผยแพร่	ติดต่อ	ถาม-ตอบ	
ประกาศ!! ดาวน์โหลด เอกสารการประชุม วันที่ 2 มิถุนายน 2557 ได้ที่นี่								
ทะเบียนผู้	ไข้ (username):		รหัสผ่าน:	จำสถ	านะ <mark>เข้าระบบ</mark>	⇒	🎽 สงทะเบี ? ลึมรหัส	<mark>เยน</mark> สผ่าน

" โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย " เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเสนอแนวปฏิบัติในการยก ระดับมาตรฐานคุณภาพความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ศาเนิ้นงานโดยศูนย์ ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับเป็นที่ปรึกษาโครงการระยะเวลา 1 ปี (31 พฤษภาคม 2554 - 31 พฤษภาคม 2555) แนวคิดการ ศาเนินงานใช้กระบวนการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม ด้วยการสร้างภาคีของหน่วยงานและห้องปฏิบัติการนำร่อง เพื่อร่วมมือกันรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลฐานความรู้ และจัดทำ "ร่างแนว ปฏิบัติห้องปฏิบัติการวิจัยที่ดี" มีการทดลองใช้ร่างแนวปฏิบัติฯ ทำการปรับแก้จนเป็นที่ ยอมรับและปฏิบัติได้ เครื่องมือที่เป็นรูปธรรม คือ ห้องปฏิบัติการต้นแบบที่ศาเนินงานวิจัยโดย มีแนวปฏิบัติห้องปฏิบัติการวิจัยที่ดี และขับเคลื่อนให้เกิดเป็นนโยบายสาธารณะเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการวิจัย

ในการdาเนินงานโครงการนี้ มีแผนการdาเนินงานตามรายละเอียดที่เสนอไว้ในเมนู **แนะนำโครงการ** ซึ่งมีแผนการdาเนินงงานเป็น 3 ระยะ รวม 5 ปี ในระยะที่ 1 เป็นการ สร้างภาคีห้องปฏิบัติการนำร่อง และพัฒนาแนวปฏิบัติ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วยการจัดทำกรอบคิดแนวปฏิบัติฯ กลาง

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการจัดทำแนวปฏิบัติฯ และดัชนีชี้วัด (Checklist) ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ปรากฏในเมนู ESPReL Checklist และเมนู คำอธิบายการกรอก Checklist

ESPReL

โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย Enhancement of Safety Practice of Research Laboratory in Thailand

หน้าแรก	แนะนำโครงการ	ESPReL Checklist	ข้อมูลห้องปฏิบัติการ	คำอธิบายการก	🗹 ภาครัฐ	
					กระทรวง	
ประกาศ!! ดาวน์โหลด เอกสารการประชุม วันที่ 2 มิถุนายน 2557 ได้ที่นี่					กรม/สำนักงาน	
					กอง	มียน
ทะเบียนผู้ใช้ (username):			ฝ่าย	สผ่าน		
					🗹 สถาบันอุดมศึกษา	
ລงາ	กะเปียบง	ห้องปฏิบัติ	โการ		มหาวิทยาลัย	
	9				คณะ/ศูนย์/สถาบัน/วิทยาลัย าลา	
1.1	ข้อมูลห	น่วยงาน			ภาควิชา	
	U				สาขาวิชา	
ข้อมูร	าหน่วยงาน				🗹 เอกชน	
หน่วย	เงานที่สังกัด:*	ประเภทหน่วย	งาน 🗸 🗸		บริษัท	
ที่อยู่ว	ของหน่วยงานที่สังกั	ด:* เลขที่	ซอย		ฝ่าย/แผนก/หน่วย	
		แขวง/ตำบล [เขต,	🗹 อื่นๆ (กรุณาใส่ให้ละเอียดทุกระดับหน่วยงาน)	
		จังหวัด *	∨ รหัส	ไปรษณีย์		

ในกรณีที่ท่านมี ทะเบียนผู้ใช้ (username) อยู่แล้ว แต่รับผิดชอบมากกว่า 1 ห้องปฏิบัติการ ไม่ต้องสมัครสมาชิกใหม่ กรุณาติดต่อมาที่ อีเมล <u>labsafety@nrct.go.th</u> หรือ โทร 02-561-2445 ต่อ 603

1.2 ข้อมูลห้องปฏิบัติการ

ข้อมูลห้องปฏิบัติการ	
ชื่อห้องปฏิบัติการ:*	
ที่ตั้งของห้องปฏิบัติการ:*	เลขห้องปฏิบัติการ * ชั้น * ชื่ออาดาร *
อายุอาคารที่ตั้งห้องปฏิบัติการ:	ี ปี
พื้นที่ห้องปฏิบัติการ:*	ตารางเมตร (หากไม่ทราบค่าแน่นอน ให้ระบุเป็นค่าประมาณ)
จำนวนผู้ไข้:*	คน (ในขณะที่มีผู้ใช้งานมากที่สุด)
โทรศัพท์:*	
โทรสาร:	
ลักษณะการดำเนินงาน:*	
ประเภทห้องปฏิบัติการ:*	เลือก

เลือกประเภทห้องปฏิบัติการ
- กดเครื่องหมายข้างหน้าเพื่อแตกประเภทหลัก / กดที่ชื่อเพื่อเลือกประเภทย่อย
- หากต้องการเลือกมากกว่า 1 ประเภทย่อย ให้ทำเครื่องเครื่องหมายที่กล่องด้านหน้า แล้วกดปุ่ม "เลือกเฉพาะรายการที่ทำเครื่องหมาย")
เลือกเฉพาะรายการที่ทำเครื่องหมาย
💭
🔤 🗆 วทยาศาสตรคอมพวเตอรและสารสนเทศ (เฉพาะซอพตแวร)
🔤 🗆 วทยาศาสตรกายภาพ
📃 🗌 วิทยาศาสตร์เคมี
🖳 🗌 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
🖳 🗋 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
🖵 🔲 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติอื่นๆ (วิชาที่ใกล้เคียงกันอื่นๆ)
🖻 🔄 วิศวกรรมและเทคโนโลยี
🔤 🗌 วิศวกรรมโยธา
🔤 🗆 วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมสารสนเทศ
🔤 🗆 วิศวกรรมเครื่องกล
🔤 🗖 วิศวกรรมเคมี
— 🔲 วิศวกรรมโลหะและวัสดุ
🔤 🗔 วิศวกรรมทางการแพทย์
— 🔲 วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
🚽 🔲 เทคโนโลยีชีวภาพสิ่งแวดล้อม
— 🗌 เทคโนโลยีชีวภาพอตสาหกรรม
🖳 🗌 นาโนเทคโนโลยี
🔄 🗌 วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอื่นๆ
🗄 🗀 วิทยาศาสตร์การแพทย์และสุขภาพ
🗄 🗀 เกษตรศาสตร์
🖻 🛄 สังคมศาสตร์
⊞- <mark>-</mark> มนุษยศาสตร์

1.3 ข้อมูลหัวหน้าห้องปฏิบัติการ

ข้อมูลหัวหน้าห้องปฏิบัติกา	5
คำนำหน้าชื่อ (ถ้ามี)	เช่น ยศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ / <mark>ไม่ต้องใส่ นาย นางสาว หรือ นาง</mark>
ชื่อ*	
นามสกุล*	
เลขประจำตัวประชาชน*	Username และ รหัสผ่าน สำหรับ
ทะเบียนผู้ใช้ (username)*	สำหรับเข้าใช้งาน ใช้คู่กับรหัสผ่าน เข้าระบบจัดทำ ESPReL Checklist
รหัสผ่าน*	ของห้องปฏิบัติการ
อีเมล:*	
โทรศัพท์:	อเมลทระบบจะตดตอหองบฏบตการ
โทรศัพท์มือถือ:*	เช่น สงขอมูลเลขทะเบยนหองบฏบตการ
	จทิสผาน (กรณสมรทิสผาน) าสา ลงทะเบียนห้องปฏิบัติการ ยกเลิก

1 ห้องปฏิบัติการ - - - > สมัครได้ 1 Log-in

 เมื่อท่านได้สมัครลงทะเบียนแล้ว วช. จะทำการตรวจสอบข้อมูลของท่าน และแจ้งผลการอนุมัติไปยังอีเมลที่ท่านลงทะเบียนไว้ ภายใน 2 วันทำการ

ขั้นตอนการใช้งานระบบ ESPReL Checklist

ESPReL โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย Enhancement of Safety Practice of Research Laboratory in Thailand

หน้าแรก	แนะนำโครงการ	ESPReL Checklist	ข้อมูลห้องปฏิบัติการ	คำอธิบายการกรอก Checklist	เอกสารเผยแพร่	ติดต่อ	ถาม-ตอบ	
ประกาศ!! ดาวน์โหลด เอกสารการประชุม วันที่ 2 มิถุนายน 2557 ได้ที่นี่								
ทะเบียนผู้	ใช้ (username):		รหัสผ่าน	:	ำสถานะ เข้าระบบ		🎽 สงทะแ ? ลืมรหั	<mark>บียน</mark> สีผ่าน

ใส่ username และ รหัสผ่าน ตามที่ข้อมูลที่กรอกตอนลงทะเบียนห้องปฏิบัติการ

หาก ลืมรหัสผ่าน ระบบจะส่งรหัสผ่านใหม่ไปยังอีเมลของหัวหน้าห้องปฏิบัติการ ที่ได้ให้ไว้ตอนลงทะเบียนห้องปฏิบัติการ

3. กดเลือก "รายชื่อคณะทำงาน" เพื่อกรอกรายชื่อคณะทำงานที่ร่วมทำ Checklist ของเดือนนั้นๆ

งมขอมูลรายขอคณะท	าางาน	
ำนำหน้า	ไม่ต้องใส่ นาย นางสาว หรือ นาง	เช่น ยศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ /
fa*		
เามสกุล		
ลขประจำด้วประชาชน		

รายชื่อคณะทำงาน	รายร่	ชื่อคณะ	ะทำงาน	
 1.การบริหารระบบการจัดการด้าน ความปลอดภัย 		ดำด้บ	ชื่อ	ข้อมูล
ครามบลอดคย 2.ระบบการจัดการสารเคมี 2.1 การจัดการข้อมูลสารเคมี 2.2 การจัดเก็บสารเคมี 2.3 การเคลื่อนย้ายสารเคมี (Chemical transportation)		1.	ชวัญนภัส สรโบดี ลบบ้อมูลที่เลือก เพิ่มบ้อมูล	แก้ไข

 A. กดเลือก " กรอก/แก้ไข " เพื่อกรอกหรือแก้ไขข้อมูลในหัวข้อต่างๆ ของ Checklists

คำถามที่ตอบได้ 1 คำตอบ ตัวเลือกจะมี 4 แบบ คือ

-] ીજ
-] ไม่ใช่
- ไม่เกี่ยวข้อง
- ไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูล

<u>หมายเหตุ</u>: เมื่อมี กล่องข้อความ "ระบุ" หรือ ช่อง "แนบไฟล์เอกสารตัวอย่าง" ปรากฏขึ้น หลังจาก เลือกตอบ ต้องระบุเหตุผล/หลักฐาน และแนบไฟล์เอกสารตัวอย่าง ทุกครั้ง หากไม่ได้ระบุเหตุผล และ แนบไฟล์เอกสาร ระบบจะไม่นำคำตอบในข้อนั้นๆ มาประมวลผล

ความแตกต่างระหว่าง ไม่เกี่ยวข้อง และ ไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูล

<u>ตัวอย่าง</u>

- คำถามที่เกี่ยวกับการเก็บถังแก๊สในห้องปฏิบัติการ หากภายใน
 ห้องปฏิบัติการของท่านไม่มีถังแก๊สอยู่ สามารถตอบว่า "ไม่เกี่ยวข้อง"
- คำถามที่เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ เช่น งานสถาปัตยกรรม หาก
 ห้องปฏิบัติการของท่านไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับพื้นผิว สามารถตอบ
 "ไม่ทราบ/ไม่มีข้อมูล" ได้

คำถามที่ตอบได้หลายตัวเลือกให้ระบุ เหตุผล/ลักษณะ/หลักฐาน ในคำตอบที่เลือกด้วย

<u>1. การบริหารระบบการจัดการด้านความปลอดภัย</u>					
1. มีนโยบายด้านความปลอดภัย ครอบคลุม ในระดับต่อไปนี้ 🕕 🛼					
(เลือกได้ มากกว่า 1 ข้อ)					
🔲 มหาวิทยาลัย หรือ กรม					
คณะ หรือ กอง ระบุชื่อเอกสารนโยบาย: ประกาศเล	ขที่ xx/xx เรื่อง				
แนบไฟล์ด้วอย่างเอกสารนโยบาย	<u>หมายเหตุ</u> : เมื่อมี กล่องข้อความ "ระบุ" หรือ ช่อง "แนบ ไฟล์เอกสารตัวอย่าง" ปรากฏขึ้น หลังจากเลือกตอบ ต้อง				
 ภาควิชา หรือ หน่วยงาน ห้องปฏิบัติการ อื่นๆ (ระบุชื่อของระดับหน่วยงาน) 	ระบุเหตุผล/หลักฐาน และแนบไฟล์เอกสารตัวอย่าง ทุก ครั้ง หากไม่ได้ระบุเหตุผล และแนบไฟล์เอกสาร ระบบจะ ไม่นาคาตอบในข้อนั้นๆ มาประมวลผล				

เมื่อกรอกข้อมูลเรียบร้อย ให้เลือก "สถานะการบันทึก" แล้วกดปุ่ม "บันทึก" ด้านล่าง เพื่อเก็บข้อมูล

สถานะการบันทึก: ○ บันทึกข้อมูลในเรื่องนี้เรียบร้อยแล้ว ○ ยังบันทึกข้อมูลใน เรื่องนี้ไม่เรียบร้อย จะบันทึกเพิ่มเติมอีกในภายหลัง <u>หมายเหตุ:</u> Checklists สามารถนำไปประมวลผลรายงานได้ก็ต่อเมื่อมีสถานะการบันทึก ว่าเรียบร้อยทุกเรื่อง (แม้จะตอบว่าเรียบร้อยแล้ว แต่สามารถกลับเข้ามาแก้ไขข้อมูลได้หาก ยังไม่หมดเวลาที่กำหนดไว้)

<u>หมายเหตุ</u>

หากไม่ได้กดปุ่ม "บันทึก" ข้อมูลที่กรอกไว้ในหน้านั้นจะไม่ถูกเก็บไว้ในระบบ

สามารถ download และเก็บข้อมูลที่บันทึกไว้ในรูปแบบไฟล์ Microsoft word ได้ โดยคลิกที่ ²¹

เมื่อกดบันทึกข้อมูล และเลือกสถานะเป็น "บันทึกข้อมูลในเรื่องนี้เรียบร้อยแล้ว" จะ สังเกตเห็นปุ่มแจ้งสถานะเปลี่ยนจาก สีแดง เป็น สีเขียว

ขั้นตอนการใช้งานระบบ ESPReL Checklist

การดูรายงานผล ESPReL Checklist

- การประมวลผลรายงานจะทำได้ต่อเมื่อ Checklist ทุกเรื่องมี "สถานะการบันทึก" ว่า "บันทึกข้อมูลในเรื่องนี้เรียบร้อยแล้ว"
- 2. กดเลือกเมนูในส่วนรายงานผลเพื่อดูผลประเมินในแบบต่างๆ

คะแนนของห้องปฏิบัติการ - ตามองค์ประกอบ

คะแนนของห้องปฏิบัติการ - ตามหัวข้อ

คะแนนของห้องปฏิบัติการ - ตามคำถาม

- คะแนนของห้องปฏิบัติการ ตามเวลา
- เปรียบเทียบคะแนนระหว่างห้องปฏิบัติการ ตามองค์ประกอบ

เปรียบเทียบคะแนนระหว่างห้องปฏิบัติการ - ตามหัวข้อ

เปรียบเทียบคะแนนระหว่างห้องปฏิบัติการ - ตามคำถาม

วิเคราะห์คำตอบของห้องปฏิบัติการ

รายงานเปรียบเทียบผลการประเมิน

ระหว่างห้องปฏิบัติการ

สำหรับผู้ใช้งานที่ดูแลมากกว่า 1 ห้องปฏิบัติการ หรือผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลได้มากกว่า 1 ห้องปฏิบัติการ

คะแนนของแต่ละหัวข้อ		ตัวอ	ย่าง	าหย์	้ำร	ายงา ^เ	นผล	
ห้องปฏิบัติการ: ห้องปฏิบัติการวิจัยการผ เลือก ฐานคะแนน: โครงการ E เลือก Checklist ล่าสุด ระหว่าง: เดือน มกราคม ▼ พ.ศ. 2558 ▼ ถึง	SPReL เดือน <mark>ธันวาค</mark>	ิ. ม ▼ 1	<mark>ลือก</mark> พ.ศ. 2558	จังเ ; ▼	າວັດ:	ดูรายงา	าน	T
Checklist ที่ถูกเลือก: ตุลาคม 2558 (รุ่น ESPReL Checklists 2015) ออกรายงานเมื่อ: 3 ธันวาคม 2558 เวลา 12:34:33 น. ฐานคะแนน: มีห้องปฏิบัติการจำนวน 343 แห่ง เมื่อคลิกที่ตัวเลขในช่อง "คะแนนที่ได้" จะสามารถดูได้ว่าเป็นคะแนนของคำถามข้อใด								
หัวข้อ	คະແນນ ເດັ້ນ	คะแบบที่ ได้	% คะแบบที่ ได้	% คะแนน สูงสุด	% คะแนน ต่ำสุด	% คะแนน เฉลี่ย	จานวน คำถาม ที่ตอบ N/A	จำนวนคำถาม ที่ตอบไม่มี ข้อมูล
1. การบริหารระบบการจัดการดำนความปลอดภัย	30	25	83.3	100.0	0	43.8	0	0
2.1 ระบบการจัดการสารเคมี - การจัดการข้อมูลสารเคมี	41	31	75.6	97.6	0	52.6	0	0
2.2 ระบบการจัดการสารเคมี - การจัดเก็บสารเคมี	68	59	86.8	100.0	0	59.8	2	0
2.3 ระบบการจัดการสารเคมี - การเคลื่อนย้ายสารเคมี (Chemical transportation)	17	11	64.7	100.0	0	69.6	0	0
3.1 ระบบการจัดการของเสีย - การจัดการข้อมูลของเสีย	22	15	68.2	95.8	0	55.9	1	0
3.2 ระบบการจัดการของเสีย - การเก็บของเสีย	28	20	71.4	100.0	0	63.9	1	0
3.3 ระบบการจัดการของเสีย - การลดการเกิดของเสีย	5	2	40.0	100.0	0	26.9	0	0
3.4 ระบบการจัดการของเสีย - การบำบัดและกำจัดของเสีย	2	0	0	100.0	0	52.8	1	0
4.1 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานสถาปัตยกรรม	20	14	70.0	100.0	5.0	80.3	0	0
4.2 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานสถาปัตยกรรมภายใน	11	11	100.0	100.0	0	82.1	0	0
4.3 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานวิศวกรรมโครงสร้าง	8	8	100.0	100.0	0	54.0	0	0
4.4 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานวิศวกรรมไฟฟ้า	19	16	84.2	100.0	0	64.3	0	0
4.5 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานวิศวกรรมสุขาภิบาลและสิ่งแวดส	้อม 4	2	50.0	100.0	0	51.7	1	0
4.6 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานวิศวกรรมระบบระบายอากาศแล อากาศ	ะปรับ 6	6	100.0	100.0	0	67.2	1	0
4.7 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานระบบฉุกเฉินและระบบติดต่อสื่อ	สาร 13	13	100.0	100.0	0	66.0	2	0
5.1 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - การบริหารความเสี่ยง	50	32	64.0	100.0	0	33.8	0	0
5.2 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - การเตรียมความพร้อม/ตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	26	13	50.0	100.0	0	37.8	3	0
5.3 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยโดยทั่วไป	48	45	93.8	100.0	0	69.5	0	0
6. การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ	50	40	80.0	100.0	0	28.5	2	0
7. การจัดการข้อมูลและเอกสาร	28	15	53.6	100.0	0	36.8	0	0
รวม	496	378	76.2	95.8	13.0	52.1	14	0

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นตัวอักษร <mark>สีน้ำเงิน</mark> สามารถคลิกเข้าไปดูรายละ<mark>เอียดของข้อมูลต่อได้</mark>

ดะแนนของแต่ละหัวข้อ		ตัวอ	ย่าง	งหเ	้ำร	ายงา	นผล				
ห้องปฏิบัติการ: ห้องปฏิบัติการวิจัยการผ เลือ	ก ฐานคะแนน: โครงการ ESPReL		l	ลือก	จังเ	่เว้ด:			T		
เลือก Checklist ล่าสุด ระหว่าง: เดือน มกราคม ⊡-⊂ โครงการ EPReL Checklist ที่ถูกเลือก: ตุลาคม 2558 (รุ่น ESPReL			เลือกหน่วยงาน (กดเครื่องหมายข้างหน้าเพื่อแตกระดับชั้น / กดที่ชื่อเพื่อเลือก)								
ฐานคะแนน: มี่ห้องปฏิบัติการจำนวน 343 แห่ง หัวข้อ	 □ □	เการการอุด ยงใหม่ าสตร์ เคมี	จมศึกษา(รั	ฐบาล)	% คะแบบ สูงสุด	% คะแบบ ต่ำสุด	% คะแบน เฉลี่ย	จำนวน คำถาม ที่ตอบ N/A	จำนวนคำถาม ที่ตอบไม่มี ข้อมูล		
1. การบริหารระบบการจัดการด้านความปลอดภัย		30	25	83.3	100.0	0	43.8	0	0		
2.1 ระบบการจัดการสารเคมี - การจัดการข้อมูลสารเคมี		41	31	75.6	97.6	0	52.6	0	0		
2.2 ระบบการจัดการสารเคมี - การจัดเก็บสารเคมี		68	59	86.8	100.0	0	59.8	2	0		
2.3 ระบบการจัดการสารเคมี - การเคลื่อนย้ายสารเคมี (Chemical transportation)			11	64.7	100.0	0	69.6	0	0		
3.1 ระบบการจัดการของเสีย - การจัดการข้อมูลของเสีย			15	68.2	95.8	0	55.9	1	0		
3.2 ระบบการจัดการของเสีย - การเก็บของเสีย			20	71.4	100.0	0	63.9	1	0		
3.3 ระบบการจัดการของเสีย - การลดการเกิดของเสีย		5	2	40.0	100.0	0	26.9	0	0		
3.4 ระบบการจัดการของเสีย - การบำบัดและกำจัดของเสีย		2	0	0	100.0	0	52.8	1	0		
4.1 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - ง	านสถาปัตยกรรม	20	14	70.0	100.0	5.0	80.3	0	0		
4.2 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - ง	านสถาปัตยกรรมภายใน	11	11	100.0	100.0	0	82.1	0	0		
4.3 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - ง	านวิศวกรรมโครงสร้าง	8	8	100.0	100.0	0	54.0	0	0		
4.4 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - ง	านวิศวกรรมไฟฟ้า	19	16	84.2	100.0	0	64.3	0	0		
4.5 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - ง	านวิศวกรรมสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	4	2	50.0	100.0	0	51.7	1	0		
4.6 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานวิศวกรรมระบบระบายอากาศและปรับ อากาศ			6	100.0	100.0	0	67.2	1	0		
4.7 ลักษณะทางกายภาพของห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์และเครื่องมือ - งานระบบฉุกเฉินและระบบติดต่อสื่อสาร			13	100.0	100.0	0	66.0	2	0		
5.1 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - การบริหารความเสี่ยง			32	64.0	100.0	0	33.8	0	0		
5.2 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - การเตรียมความพร้อม/ตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน			13	50.0	100.0	0	37.8	3	0		
5.3 ระบบการป้องกันและแก้ไขภัยอันตราย - ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยโดยทั่วไป			45	93.8	100.0	0	69.5	0	0		
6. การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ		50	40	80.0	100.0	0	28.5	2	0		
7. การจัดการข้อมูลและเอกสาร		28	15	53.6	100.0	0	36.8	0	0		
ונכא		496	378	76.2	95.8	13.0	52.1	14	0		

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นตัวอักษร <mark>สีน้ำเงิน</mark> สามารถคลิกเข้าไปดูรายละเอียดของข้อมูลต่อได้

เปอร์เซ็นต์คะแนนของแต่ละหัวข้อ

ตัวอย่างหน้ารายงานผล

การปรับปรุงข้อมูลห้องปฏิบัติการ และหัวหน้าห้องปฏิบัติการ

ข้อมูลห้องปฏิบัติการ

ปรับปรุงข้อมูล

- ห้องปฏิบัติการ
- ผู้ใช้งาน/หัวหน้าห้องปฏิบัติการ

้คำแนะนำการเพิ่ม/แก้ไขข้อมูล

ข้อมูลที่ขอแก้ไขอยู่ระหว่างการตรวจสอบ จะยังไม่แสดงในทันที หลังจากตรวจสอบแล้ว จะมีอีเมลแจ้งให้ท่านทราบ

ข้อมูล: ข้อมูลห้องปฏิบัติการ							
คลิกที่นี่เพื่อกรอง	กข้อมูลของห้องปฏิบัติการให้ครบถ้วน แก้ไขข่อมูล						
หน่วยงานที่สังกัด:*	ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์						
ที่อยู่ของหน่วยงานที่สังกัด:*	เลขที่ ชอย - ถนน แขวง/ดำบล เขด/อำเภอ จังหวัด กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์						

ห้องปฏิบัติการปลอดภัย : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ

กอดบทเรียนโครงการ ESPReL

โครงการวิจัยตามนโยบายส่งเสริมความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ ของส่านักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

Lab Safety

NRCT

วราพรรณ ด่านอุตรา และ สุชาตา ชินะจิตร โครงการยกระดิมบาดรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย (Enhancement of Safety Practice in Research Laboratory in Thailand, ESPReL)

> ได้รับทุมอุดหมุมการทำกิจกรรมส่งเสริมและสมับสมุมการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สนับสนุมโดย

คูนย์ความเป็นเลิศด้านการจัดการสารและของเสียอันตราย สถาบันวิจัขสกาวะแวดล้อม จุฬาสงกรณ์มหาวิทยาลัย

State &

ESPREL ห้องปฏิบัติการปลอกภัย: เรื่องของใคร บทสรุปผลการถ่าเนินงาน โครงการยกระดับมาตรฐานความปลอกภัย ห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย Enhancement of Safety Practice in Research Laboratory in Thailand, ESPReL

โครงการสารระดิเลก หรู สะสารแปลงเหมืองใหม่เหมืองไปเป็นทางร้องในประเทศไทย Enhancement of Safety Process of Research Laboratory in Trainad "ESPIG" เหมืองไปได้ เหมืองไม่ได้ สำนักการสารและสารสารทำจัดเรื่องสำนัก ประการสารป้องสินที่หน้าหนึ่งที่มีการสารประชุมสินที่เรื่องสารประกา และเอาประการป้องสินที่มีการสารประชุมสารประการประการ